

**Justinas Jarusevičius. In
memoriam: Vytautas Antanas
Dambra**

2010-11-02 ambasadoriaus dr. A. V. Dambrovos susitikimas su jo vardo stipendijos gavėjais

Anapilin iškeliavęs vienas iškiliausių Lietuvos diplomatų Vytautas Antanas Dambra paliko ryškius pėdsakus mūsų šalies istorijoje. Jį pažinojusieji pastebi, kad net paskutiniaisiais gyvenimo metais garbaus amžiaus ambasadorius noriai dalydavosi vaizdžiais prisiminimais.

Garbė pažinti ir mokytis

Harvardo universitete teisę studijuojantis Vilniaus universiteto Teisės fakulteto absolventas Justinas Jarusevičius sako jaučiantis pareigą pasidalyti mintimis apie patį V. A. Dambrovą – ryžtingą, įkvepiantį ir tikintį šių dienų idealą: „Šeštadienį

ryte pasitikrinus elektroninio pašto dėžutę diena prasidėjo liūdna žinia. Eidamas 96-uosius gyvenimo metus Jungtinėse Amerikos Valstijose mirė ambasadorius Vytautas Antanas Dambra. Neilgai trukus spaudoje pasirodė straipsniai, paliudiję šią netektį.

Turėjau unikalią progą pažinti poną Vytautą paskutinius šešerius metus. 2009 m. rudenį susipažinome man studijuojant Vilniaus universiteto Teisės fakultete, vėliau bendravome 2013 m. atkurtos ateitininkų teisininkų korporacijos Iustitia reikalais, kur ambasadorius ėjo garbės pirmininko pareigas. Net ir būdamas vienas iš tūkstančių gerbiamo V. A. Dambrovos pažintų žmonių, kaskart jį sutikęs galėjai pasijusti tarsi būtumei jam artimas bičiulis.

2009-10-23 ambasadoriaus dr. A. V. Dambrovos vardo stipendijos įteikimas

Pastarieji metai leido mokytis iš ambasadoriaus, išgirsti aukščiausio lygio diplomatijos, teisės, viešųjų ryšių ir žurnalistikos pamokų. V. A. Dambra buvo aistringas nepriklausomos Lietuvos patriotas, rūpestingas vyras, mylintis tėtis, įkvepiantis ir palaikantis draugas.

Žmonių, savyje talpinančių tokią patirtį ir užsidegimą pilietiškumu, tėra vienetai.

Skaudu suprasti, kad nebebus progų išgirsti įkvepiančių, vilties kupinų istorijų bei energingų padrąsinimų. Turėjęs progą poną Vytautą pažinti, jaučiu pareigą pasidalyti bent dalele matytų jo asmenybės bruožų.

Ambasadoriaus patirčiai, nuveiktiems darbams aprašyti turi būti skirti atskiri leidiniai, studijos – tai bus didžiulę vertę ateities kartoms turintys šaltiniai, padėsiantys mokytis ir tobulėti diplomatijos, viešųjų ryšių, žurnalistikos ir teisės specialistams. Čia pateikiamos mintys tėra kuklūs asmeniniai pastebėjimai iš garbingos atminties ambasadoriaus gyvenimo, paminint jo, kaip teisininko, žurnalisto ir diplomato, bruožus.

Jautrus ir dėmesingas

Karjeros pradžioje V. A. Dambava dirbo JAV informacijos agentūroje, vadovavo „Amerikos balso“ naujienų tarnybai Europoje. Atmintin įsirežė ambasadoriaus pasakojimas apie jo išskirtinį interviu su tuometiniu Vakarų Vokietijos kancleriu Konradu Adenaueriu. 1954 spalį jis keliavo į Paryžių, kur vyko diskusijos dėl Vakarų Vokietijos teisinio statuso ir galimos NATO plėtros. Minėtos konferencijos metu buvo nutarta užbaigti Vakarų Vokietijos okupaciją, trukusią nuo Antrojo pasaulinio karo pabaigos, ir suteikti jai suverenias teises.

Pasiektas susitarimas prikaustė pasaulio dėmesį, daugelis susibūrusių žurnalistų siekė gauti Vakarų Vokietijos kanclerio interviu. Kancleris pasirodęs žurnalistams atsiprašė, kad dėl labai prastos savijautos neturi jėgų duoti interviu susirinkusiems. Susirinkę žiniasklaidos atstovai ėmė prieštarauti. Be to, pavieniai Vokietijos žurnalistai priminė, kad kancleris privalo pasisakyti, nes tai jo pareiga Vokietijos žmonėms.

Matydamas prastą kanclerio Adenauerio sveikatą, V. A. Dambava ėmėsi iniciatyvos: jis mandagiai paprieštaravo, kad ypatingu istorijos laikotarpiu Vokietijos lyderis nėra vien tik Vokietijos kancleris, jis yra svarbus visam pasauliui, tačiau vis tiek jis visų pirma yra žmogus, kuris gali jaustis prastai ir atsisakyti bendrauti. Po šios pastabos, parodyto jautrumo tuo metu žurnalistu dirbęs p. Dambava buvo pakviestas individualiam pokalbiui su kancleriu Adenaueriu ir taip gavo išskirtinę galimybę pristatyti Paryžiaus susitarimus pasauliui. V. A. Dambava ypač džiaugėsi ir didžiavosi, kad kancleris sutiko perduoti linkėjimus Lietuvai artėjusių šventų Kalėdų proga.

Mokėsi iš teisės legendos

Beje, teisės mokslų daktaras V. A. Dambra buvo vienas profesoriaus Mykolo Romerio studentų. 1943 metais baigęs studijas, jis kartu su prof. M. Romeriu darbavosi Vilniaus universiteto Teisės fakultete. Galimybė iš pirmų lūpų išgirsti prisiminimus apie Lietuvos teisės legendą paliko didžiulį įspūdį.

Prieš kelerius metus sutiktas ambasadorius pasidalijo prisiminimais iš studijų laikų. Anot jo, profesorius M. Romeris buvo dėmesingas ir artimas studentams. Kartą viena studentė, jau apsivilkusi paltą, ruošėsi išeiti iš auditorijos. Prof. M. Romeris paprašė paltą nusivilkti ir leisti patarnauti jį užsivelkant iš naujo.

V. A. Dambra gerai prisiminė ir egzaminą, laikytą prof. M. Romerio tėviškėje, Bagdonišio dvare Rokiškio rajone. Būsimasis ambasadorius drauge su kitais studentais, atvykusiais laikyti egzamino pas profesorių, pirmiausia išsimaudė dvaro tvenkiniuose, vėliau apžiūrėjo prof. M. Romerio tėviškėje esantį ūkį ir papietavo drauge su garbaus dėstytojo šeima.

Regis, V. A. Dambros atmintis saugodavo ne pavienius prisiminimus, bet išsamius pasakojimus ir vaizdinius su smulkiausiomis detalėmis. Antai sykį jis prisiminė, kaip prof. M. Romeris, užėjęs į kabinetą, nuolat šmaikščiai klausdavo, ar jis savo buvimu netrukdo ten esantiems kolegoms.

Diplomatijos profesionalo netektis

Pasiekęs karjeros brandą, V. A. Dambra 1969 m. pritarus Senatui JAV prezidento buvo paskirtas eiti pareigas nuolatinėje diplomatinėje tarnyboje. Būdamas JAV diplomatu Pietų Amerikoje aktyviai dirbo su vietos Lietuvių bendruomenėmis, rengė straipsnius, susijusius su Lietuvos aktualijomis. Lietuvai atkūrus nepriklausomybę, ambasadorius įsitraukė į Lietuvos diplomatijos darbą, ėjo ambasadoriaus pareigas Ispanijoje, dirbo Pietų Amerikoje. Siekdamas efektyvesnės Lietuvos integracijos į vakarų demokratijų bendruomenę, V. A. Dambra dalijosi per karjerą JAV sukauptais kontaktais.

2010-11-02 ambasadoriaus dr. A. V. Dambravos susitikimas su jo vardo stipendijos gavėjais

Ambasadorius nuolat pasisakydavo už profesionalią diplomatinę tarnybą. Pasak jo, žengimas pirmyn karjeroje turi būti grįstas didžiuliu darbu ir talentu. Jis buvo karštas protekcionizmo kritikas.

Šios vertybės, kiekvienu laikmečiu turėjusios didžiulę svarbą, yra ypač aktualios šiandien – pasaulis tampa globalus. Laikas, per kurį turi būti priimami sprendimai, tiek versle, tiek ir valstybės valdyme, nuolatos trumpėja. Todėl svarbu suburti kompetentingas komandas, kur bendros žinios, patirtis, erudicija leistų pasiekti geriausią rezultatą. Ambasadorius buvo tvirtas šių vertybių rėmėjas.

2013-10-11 Studentų ateitininkų teisininkų korporacijos Iustitia susitikimas su Garbės pirmininku, ambasadoriumi dr. A. V. Dabrava

V. A. Dabrava paliko karšto optimisto išpūdį. Visus kasdienius iššūkius jis priimdavo su didžiule viltimi ir tik pozityviu nusiteikimu. Truks ambasadoriaus talento užmegzti ryšius, juos puoselėti, truks jo pasiaukojimo Lietuvos valstybingumo labui, taip pat jo pozityvumo kiekvienoje veikloje. Išliks klausimas, ar tinkamai pagerbėme ir prisiminėme šį mūsų bendruomenės narį, ar pasimokėme iš jo patirties.

Ambasadorius nuolat kartodavo, kad tai, kas svarbu, turi būti dukart svarbu, o tai, kas nesvarbu, turi būti dukart nesvarbu. Todėl didžiulę reikšmę turi prioritetų nustatymas ir atkaklus kovojimas siekiant jų įgyvendinimo. Ambasadorius demonstravo šias savybes per visą savo įsimintiną gyvenimo kelionę.

Mielas ambasadoriau, amžiną Jums atilsį. Mes palydime ir prisimename Jus savo maldose. Mums buvote ir liksite ne vien Lietuvos, bet ir teisingumo bei tautiškumo Ambasadoriumi.“

Justinas Jarusevičius

